

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Galina Stratulat
Judecătorii Tamara Chișca-Doneva, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către avocatul Victor Pavlov, în interesele lui Zdrobău Sergiu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zdrobău Valeriu împotriva lui Sergiu Zdrobău cu privire la încasarea datoriei, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită lui Sergiu Zdrobău cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului

constată:

La 28 octombrie 2009 Zdrobău Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Zdrobău cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 14 mai 2007 reclamantul i-a dat cu titlu de împrumut fratelui său Zdrobău Sergiu suma de 80000 lei pe un termen nedeterminat și fără dobândă. Totodată, conform recipisei, pârâtul s-a obligat de a restitui împrumutul în termenul apropiat.

La 15 mai 2009 a expediat în adresa pârâtului, prin scrisoare cu aviz recomandat, o notificare de executare benevolă a obligației pecuniare, care însă a rămas fără soluționare.

Cere Zdrobău Valeriu încasarea de la Zdrobău Sergiu a datoriei de 80000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 02 decembrie 2009, a fost admisă acțiunea integral și dispusă încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a sumei de 80000 lei și 1200 lei pentru taxa de stat achitată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Sergiu Zdrobău, prin intermediul avocatului Victor Pavlov, a depus cerere de apel la data de 15 iunie 2016, solicitând totodată și repunerea în termen a apelului declarat (f.d.27).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituit apelul ca depus în afara termenului legal.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2016, a fost admis recursul declarat de Zdrobău Sergiu, prin intermediul avocatului său Victor Pavlov, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016 și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

După rejudecare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită lui Sergiu Zdrobău cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La 23 decembrie 2016 avocatul Victor Pavlov, în interesele lui Sergiu Zdrobău, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care a cerut admiterea recursului, casarea încheierii judecătorești și restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, aplicabile la caz sunt prevederile art. 362 al. (1) lit. b) CPC în redacția legii de până la 05 iulie 2012, când au fost adoptate noile modificări în baza Legii nr. 155 și care prevedea că termenul de declarare a apelului este de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Instanța de apel însă a ignorat norma procedurală enunțată și a dispus restituirea apelului ca depus în afara termenului legal.

Termenul de declarare a apelului a început să curgă pentru apelant din data de 02 iunie 2016, când a făcut cunoștință cu materialele pricinii, or până la acea dată Sergiu Zdrobău nu a cunoscut de existența hotărârii Judecătoriei Hîncești din 02 decembrie 2009. Cu titlu de consecință rezultă că pârâtul nici înștiințat legal despre examinarea pricinii civile nu a fost, iar citația și telegrama au fost expediate pe o adresă unde acesta nu locuia. La materialele cauzei lipsesc și careva înscrisuri ce ar confirma recepționarea de către Sergiu Zdrobău a hotărârii motivate din 02 decembrie 2009.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Colegiul atestă că avocatul Victor Pavlov, în interesele lui Sergiu Zdrobău, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 în termen, la 23 decembrie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 28 octombrie 2009 Zdrobău Valeriu a depus împotriva lui Sergiu Zdrobău acțiune cu privire la încasarea datoriei, care a fost admisă integral prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 02 decembrie 2009.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Sergiu Zdrobău, prin intermediul avocatului Victor Pavlov, a depus cerere de apel la data de 15 iunie 2016, solicitând totodată și repunerea în termen a apelului declarat (f.d.27).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 însă, legalitatea căreia se contestă prin prezentul recurs, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită lui Sergiu Zdrobău cererea de apel ca depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Sergiu Zdrobău, prin intermediul avocatului Victor Pavlov, în afara termenului legal este justificată.

Astfel, în conformitate cu art. 362 al. (1) CPC (în redacția de până la adoptarea Legii nr. 155 din 05 iulie 2012), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel, chiar dacă apelul a fost depus anterior. Termenul de apel curge și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare.

Or, căile de atac sunt guvernate de legea în vigoare la data pronunțării hotărârii judecătorești atacate.

Deci, din norma procedurală enunțată rezultă că termenul de declarare a apelului de 20 zile se calculează de la data comunicării hotărârii motivate, dar și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare.

Materialele cauzei atestă faptul că pârâtul nu a participat la examinarea pricinii în prima instanță, dar și dovada de înștiințare legală a acestuia lipsește. La fel se constată că, deși potrivit scrisorii de la f.d. 19 instanța a expediat în adresa lui Sergiu Zdrobău hotărârea motivată din 02 decembrie 2009, lipsește însă și dovada de recepționare a acesteia. Or, după cum a confirmat nemijlocit Zdrobău Sergiu, acesta a fost în imposibilitate de a primi careva acte de procedură, de vreme ce s-a aflat permanent pe teritoriul Federației Ruse, iar în țară revenea ocazional.

Însă, potrivit răspunsului eliberat de executorul judecătoresc Maxim Romaliischi în adresa creditorului Zdrobău Valeriu din 04 august 2016 (f.d. 46), rezultă că procedura de executare pe marginea litigiului dat a fost intentată la 28 februarie 2011, fiind aplicate măsurile de asigurare de rigoare. Deoarece debitorul Sergiu Zdrobău nu se afla nici la adresa de domiciliu (r-1 Hîncești s. Bujor) și nici la adresa de reședință (r-1 Sîngerei s. Coșcodeni), la 24 septembrie 2015 executorul judecătoresc a înaintat un demers cu privire la anunțarea în căutare a debitorului, care a fost admis integral prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015 și care a fost expediată în adresa Biroului de Migrațiune a Federației Ruse la 12 ianuarie 2016. Or, despre faptul că a fost anunțat în căutare și că pe teritoriul Republicii Moldova i-au fost aplicate interdicții Sergiu Zdrobău, după cum a menționat avocatul lui, a aflat la începutul anului 2016 când intenționa să-și perfecteze permisul de ședere în Federația Rusă (f.d.58).

Și Zdrobău Sergiu nemijlocit a declarat în fața organelor de urmărire penală precum că în luna decembrie a anului 2015, în timp ce se afla în Federația Rusă, a fost telefonat de executorul judecătoresc Romaliischi Maxim ce i-a comunicat despre existența hotărârii judecătorești adoptate pe marginea acțiunii lui Valeriu Zdrobău și care i-a expediat un cod fiscal pentru a transfera suma datorată. Iar la începutul anului 2016 când intenționa să-și perfecteze cetățenia rusă, a fost informat de Serviciul de Migrațiune a Federației Ruse asupra acțiunilor de căutare inițiate de executorul judecătoresc Romaliischi Maxim în privința lui (f.d. 90).

În circumstanțele date, reieșind din condițiile prescrise de art. 362 al. (1) CPC (în redacția de până la adoptarea Legii nr. 155 din 05 iulie 2012), termenul de declarare a apelului de 20 de zile a început să curgă pentru Zdrobău Sergiu nu din data comunicării hotărârii motivate, ci de la data comunicării somației de executare a hotărârii din 02 decembrie 2009, deci de la sfârșitul anului 2015.

Contrar normei procedurale imperative Zdrobău Sergiu, prin intermediul avocatului său, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 02 decembrie 2009 abia la data de 15 iunie 2016, deci cu depășirea esențială a termenului prevăzut de art. 362 al. (1) CPC.

În urma celor enunțate, Colegiul relevă că având cunoștință despre existența hotărârii contestate, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Victor Pavlov, în interesele lui Zdrobău Sergiu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zdrobău Valeriu împotriva lui Sergiu Zdrobău cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari